

Uutiskirje helmikuu 2019

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama EduPal- hankkeen tavoitteena on kehittää palliativisen hoitotyön ja lääketieteen perus- ja jatkokoulutusta vastaamaan palliativisen hoidon valtakunnallisia suosituksia. EduPal hanke on edennyt aikataulussa.

1. EduPal-hankkeen esiselvitysten analyysit ovat käynnissä

Palliativisen hoitotyön ja lääketieteen koulutuksen kehittämisen pohjaksi luodaan valtakunnalliset sairaanhoitajan ja lääkärin osaamiskuvaukset ja laaditaan valtakunnalliset opetussuunnitelmasuosituksset. Näiden laatimiseksi on kerätty työelämän asiantuntijoiden näkemyksiä. Valtakunnallisesti on järjestetty eri paikkakunnilla yhteensä 21 työpajaa, joihin osallistui 222 työelämän asiantuntijaa eri ammattiryhmistä (mm. sairaanhoitajat, lähihoitajat ja lääkärit). Hankkeessa toteutettuun sähköiseen kyselyyn vastasi myös yli kaksisataa terveydenhuollon ammattilaista. Palliativisen hoitotyön ja lääketieteen koulutuksen kehittämiseksi on kysytty myös opiskelijoiden näkemyksiä. Tiedonkeruu on vielä näiltä osin kesken, mutta vastauksia on saatu jo yli tuhat valmistuvilta sairaanhoitajaopiskelijoilta ja yli 150 vastausta valmistuvilta lääketieteen opiskelijoilta.

Aineistojen analyysit ovat käynnissä ja alustavia tuloksia hyödynnetään jo kehittämistyössä. Kiitos kaikille EduPal-hankkeen kyselyihin ja työpajoihin osallistumisesta.

2. Koulutuksen kehittäminen etenee EduPal-hankkeessa

EduPal-hankkeen palliativisen lääketieteen ja hoitotyön koulutuksen kehittäminen on edennyt aikataulussa. Koulutusjärjestelmää kehitetään työelämälähtöisesti vastaamaan sosiaali- ja terveysministeriön palliativisen hoidon suosituksia ja kehittämishanketta. EduPal-hankkeen koulutukset laaditaan siten, että palliativisen hoidon ja saattohoidon perus-, A-, B- ja C-tasolle tuotetaan koulutuksen kautta riittävän osaamisen omaavia ammattilaisia. Ilman oikeaa osaamista emme voi kehittää palliativisen hoidon järjestämisen rakennetta.

Palliativisen hoidon ja lääketieteen osaamissuosituksset sekä EduPal-hankkeen koulutusjärjestelmän tasot vastaavat STM:n palliativisen hoidon järjestämssuosituksista (2017) ne on esitetty Taulukoissa 1 ja 2.

Sairaanhoitajien peruskoulutuksen osalta opetussuunnitelmasuosituksen laatiminen on käynnissä. Hankkeen aikana myös pilotoidaan sairaanhoitajatutkinnon osana palliativisen hoitotyön syventävät opinnot. EduPal-hankkeessa yksi keskeinen tavoite on varmistaa erityistason osaaminen. EduPal-hankkeen aikana on käyty keskusteluja kaikkien ammattikorkeakoulujen kanssa sairaanhoitajien erityistason osaamisen varmistamisesta. Neuvottelut johtivat positiiviseen lopputulokseen ja sopimus Palliativisen hoidon asiantuntija -erikoistumiskoulutuksesta (EQF 6-7, 30op) tuli voimaan 1.12.2018. Suomessa on nyt valtakunnallinen erikoistumismahdollisuus palliativiseen hoitotyöhön. EduPal-hankkeen aikana laaditaan erikoistumiskoulutukseen opetussuunnitelma ja koulutus käynnistyy tammikuussa 2020 usealla eri paikkakunnalla. Näin voimme vastata STM:n suositukseseen, jossa B- ja C-tasoilla toimivalta sairaanhoitajalta edellytetään erikoistumiskoulutusta.

Lisäksi EduPal-hankkeessa laaditaan palliativisen hoidon kliininen asiantuntijuus koulutuksen opetussuunnitelma sekä verkostototeutus ylempään ammattikorkeakouluun. Koulutus myös pilotoidaan osana hanketta. Koulutus tulee tarjolle omana koulutuksena Metropolia- ja Turun ammattikorkeakouluihin (pilotti mukana kevään 2019 yhteishaussa). Koulutuksen syventävien opintojen opintojaksoja (20-30 op) voidaan opiskella valinnaisina opintoina viidessä muussa ammattikorkeakoulussa ja hoitotieteen opintoihin hakeutuessa opiskelija saa lisäpisteitä kyseisestä opintokokonaisuudesta. Kliininen asiantuntijuus-koulutuksen kautta vahvistetaan

vaativan tason palliativisen hoidon osaamista sekä edistetään hoidon ja hoitotyön kehittämistä. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto luo edellytyksiä toimia itsenäisesti kliinistä erityisosaamista vaativissa laajennetuissa asiantuntijatehtävissä sekä palliativisen hoidon kehittäjänä erilaisissa toimintaympäristöissä ja hoidon eri tasoilla (ks. STM 2009 Hoitotyön asiantuntijuustoimintamalli). Koulutuksen tavoitteena on erityisesti valmentaa asiantuntijoita palliativisen hoidon vaativuustasolle B/C.

Taulukko 1 Hoitotyön koulutus: EduPal-hankkeen toimenpiteet ja palliativisen hoidon järjestämisen tasot ja osaamissuosituksot (STM 2017).

PALLIATIIVISEN HOITOTYÖN KOULUTUKSET JA EDUPAL-HANKKEEN TOIMENPITEET	PALLIATIIVISEN HOIDON JA SAATTOHOIDON TASO JA KOULUTUSSUOSITUKSET (STM 2017)	TOIMINTA/OSAAMINEN
<p>Sairaanhoitajan AMK koulutus (210 op) Palliativisen hoidon opetussuunnitelmasuositus (vuoden 2019 aikana)</p> <p>Sairaanhoitaja AMK (210 op) Palliativisen hoitotyön syventävät opinnot 15 op + Harjoittelu 15 op (EQF 6) – pilotti käynnistyy tammikuussa 2020.</p>	<p>Riittävä ja yhdenmukainen palliativisen hoitotyön perusopetus</p>	<p>Valmius toimia sairaanhoitajana perustasolla Osaaminen vastaa perustason osaamisvaatimuksiin.</p> <p>Valmius toimia paikallisen saattohoitoyksikön (A-taso) sairaanhoitajana. Osaaminen vastaa perustason/A tason osaamisvaatimuksiin.</p>
<p>Yleisen jatkokoulutuksen malli</p> <p>Suositus A-tason yleisestä koulutuksesta laadukkaana palliativisen hoidon varmistamiseksi (vuoden 2020 loppuun mennessä) Yhteistyö STM:n hankkeen kanssa.</p>	<p>Vähintään vastuusairaanhoitajalla on perustason jälkeistä jatkokoulutusta ja kokemusta.</p> <p>Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti palliativisen ja saattohoidon lisäkoulutusta.</p>	<p>Valmius toimia perustasolla ja A-tasolla sairaanhoitajana. Osaaminen vastaa perustason/A tason osaamisvaatimuksiin.</p>
<p>Palliativisen hoidon asiantuntija-erikoistumiskoulutus 30 op (EQF 6-7)</p> <p>Erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelmasuositus Koulutus käynnistyy 2020 tammikuussa.</p>	<p>B taso: valtaosalla sairaanhoitajista erikoistumiskoulutus. C-taso: kaikilla sairaanhoitajilla erikoistumiskoulutus.</p>	<p>Valmius toimia erityistasoilla (B/C) kliinisessä hoitotyössä osana palliativisen hoidon tiimiä. Voi toimia vastuusairaanhoitajana A-tason yksiköissä. Osaaminen vastaa B/C tason osaamisvaatimuksiin.</p>
<p>Kliinisen asiantuntijan YAMK 90 op opinnot (EQF 7) –pilotti käynnistyy syyskuussa 2019.</p>	<p>Erytistason (erityisesti C-taso) tehtäviä: erityistason keskuskeset vastaavat opetuksesta, koulutuksesta, tutkimuksesta ja hoidon kehittämisestä.</p>	<p>Toimii asiantuntijatehtävässä, hoitotyön kehittäjänä, lähijohtajan tehtävissä tai koulutustehtävissä palliativisessa ja saattohoidossa. Osaaminen vastaa B/C tason osaamisvaatimuksiin.</p>

Lääketieteen koulutuksen osalta perustason osaamisen varmistamiseksi on aloitettu opetussuunnitelmasuosituksen laatiminen. Lisäksi EduPal-hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä MEDigi-hankkeen kanssa, jonka tavoitteena on harmonisoida ja digitalisoida lääketieteen koulutusta. Palliativinen lääketiede muodostaa MEDigi-hankkeessa oman jaoston, jonka puitteissa EduPal-hankkeessa kehitetään valtakunnallisia sähköisiä opetussisältöjä palliativiseen lääketieteeseen. Lisäksi lääketieteen koulutuksessa rakennetaan A-tason yleisen jatkokoulutuksen suositus ja erikoistumiskoulutuksen suositus.

Taulukko 2 Lääketieteen koulutus: EduPal-hankkeen toimenpiteet ja palliativisen hoidon järjestämisen tasot ja osaamissuositukset (STM 2017).

PALLIATIIVISEN LÄÄKETIETEEN KOULUTUS JA EDUPAL-HANKKEEN TOIMENPITEET	PALLIATIIVISEN HOIDON JA SAATTOHOIDON TASO (STM 2017)	OSAAMINEN/TOIMINTA
Lääketieteen perusopetus Valtakunnallinen opetussuunnitelmasuositus vuoden 2019 aikana Palliativisen lääketieteen opetuksen harmonisointi ja digitalisointi (yhteistyö MEDigi hankkeen kanssa) Valtakunnallisen sähköisen materiaalin suunnittelu 2019-2020	Valmius toimia lääkärinä perustasolla.	Toimii palliativisen hoidon perustason yksiköissä. Osaaminen vastaa perustason osaamisvaatimuksiin.
Yleisen jatkokoulutuksen malli Suositukset A-tason yleisestä koulutuksesta laadukkaan työskentelyn varmistamiseksi vuoden 2020 loppuun mennessä. Yhteistyö STM:n hankkeen kanssa.	Valmius toimia perustasolla ja A-tasolla. Palliativisen lääketieteen integrointi keskeisiin erikoislääkärikoulutusohjelmiin.	Toimii palliativisen hoidon perustasolla tai A-tason yksiköissä. Osaaminen vastaa A-tason osaamisvaatimuksia.
Erikoistumiskoulutus Valtakunnallinen suositus erikoistumiskoulutuksesta palliativiseen lääketieteeseen vuoden 2020 aikana	Valmius toimia lääkärinä palliativisen hoidon erityistasoilla (B/C).	Toimii palliativisen hoidon erityistasoilla (B/C). Osaaminen vastaa B ja C tason osaamisvaatimuksia.

EduPal-hankkeen keskeinen näkökulma on moniammatillisuus. Suosituksia ja koulutuksia rakennetaan hoitotyön ja lääketieteen yhteistyönä.

Lisätietoja:

Projektipäällikkö Minna Hökkä (Hoitotyön koulutus), puh: +358447157078, minna.hokka(a)kamk.fi

Projektikoordinaattori Juho Lehto (Lääketieteen koulutus), puh: +358504090974, Juho.Lehto(a)tuni.fi

